

MYĆ (57) *vb impf*

inf myć (15). ◇ *praes 1 sg* myję (2). ◇ *2 sg* myjesz (3). ◇ *3 sg* myje (8). ◇ *1 pl* myjemy (1). ◇ *3 pl* myją (6). ◇ *praet 3 sg m* mył (1). *f* myła (1). ◇ *fut 2 sg m* będziesz mył (2). ◇ *imp 1 sg* niech myję (1). ◇ *2 sg* myj (14). ◇ *con 2 sg m* byś mył (1). ◇ *part praes act* myjąc (2).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVII – XVIII w.

1. *Oczyszczać za pomocą wody ewentualnie z dodatkiem środków chemicznych; lavare Calag, Calep, Cn; abluere Calag, Cn; colluere Calep; (e)luere, mundare, perluere, interluere Cn [w tym: kogo, co (51)] (55) : SienLek 47, 63; W łaźni myjąc w Sobotę [matka córkę]/ miotełką vpierze/ A w Niedzielę do tańcá/ w Axámit vbierze. *BielSat D2 [idem BielRozm]; Waschen. Myć. Prać. Lavare, abluere. Calag 557b; BielRozm 26; Calep 216a, 586b, 1090a; ma bydź dawano [..] temu/ który myje Miłki/ dwa grofzá SarnStat 377. [Cf W przén KochFr 113].**

myć komu (1): Gdy przyfzedł [Jezus] nogi myć Piotrowi/ tám lię zniżył z fwey pokory *ArtKanc E7v.*

myć czym (2): Z wody y z Popiołu bywa vdziałan ług ktorim głowy myią. *FalZioł IV 52c; Zęby bieluchne będą/ tylko ie piałcyftą/ Oflą trzebá zráná trzecé/ zász myć wodą czyftą. PaxLiz D2v.*

myć w czym (1): Grátiiie [...] Ná wieczny czás obráły Orchomeńłkie zdroie/ A w nim vftáwnie myią białłe eiáłá [!] fwoie. *WitosłLut A4v.*

Przysłowie: Dobrac oná przypowieść/ połpolita byłá/ Bielfza ręká gdy iedná drugá fpołu myłá. *RejZwierz 121; ModrzBaz 10v.*

Zwrot: »nogi myć« = przez tę czynność okazywać pokorę, poddaństwo (4): *ArtKanc E7, E7v [2 r.];* Iuż niewolnicze iárzmo włóž ná tę cną fzyię/ A ia w téyże niéwoli/ niech twé nogi myię. *GórnTroas 51.*

W przén (3) : Bo zda mi lię chędołfłzy/ ten co cnotę myie/ Abowiem brud ná ciele/ ledá czym zákriye. *RejZwierz 136; LAźiebny/ á kurwy iednym xtałtem żyią/ W téyże wánnie y złęgo/ y dobręgo myią. KochFr 113.*

Zwrot: »gębę myć« = pić (1): Iáko pies ná piecu tyiefłz Siedząc w kárczmie gębę myiefłz *RejRozpr E4.*

Przen: Wymyśláć, dokuczac komu, poniewieráć kim; *accusare, arguere, atterere aures alicui, (con)castigare, confricare, corripere, incessere, increpare, increpitare, obiurgare, redarguere, verberare Cn (5) : BielKom G3; A łam chłop iáko łtándar/ co im pale biyá/ A iáko go náchyliłz/ to go wřzyfcy myią. RejZwierz 88v; Ludzie młodzi fwowolni/ nie czuią kárności/ Wyrządza ieden drugim nád obyczáy złości. Kto kogo może zchylić ten tego wnet myie/ Będzie z nim cudnie mowił/ w fercu niechęć kryie. *BielRozm 4.**

Zwrot: »bez ługu myć« = sprawiać ból, przykrość, postępować bezceremonialnie (2): *RejWiz 75v;* Lecź látá y łtárym nieginá. Bo żelázná przyłbicá fzedźziwość kryiemy: Przeto też nie iednego bez ługu myiemy. *ModrzBaz 110.*

a. *Oczyszczać lub tylko moczyć chore lub zagrożone chorobą miejsca roztworem środków leczniczych, a zwłaszcza wywarem z ziół (29) :* *FalZioł V 35v; Rumien thež warz w ocie/ á głowę myy kroftáwá. SienLek 49, 48v, 55.*

myć czym (21): gdy to korzenie wwarzył z otrębami pszenicznymi w wodzie, á tem licze będziesz mył/ ogorzelię y infze niecziftości zlicza zgania. *FalZioł* I 15d, I 1c, 8c, 12d, 20b, 27a (11); Návárzyć mu boraku/ Senáfu z miodem álbo z cukrem [...] á ogoliwłzy mu głowę myć tąż wodą. *SienLek* 53v, 47, 48, 48v [2 r.], 52v, 53v (9); Białkiem z wodą myć lice/ ftanie fie wnet bielłze. *PaxLiz* D2v.

myć w czym (4): Też dziewanna w wodzie wwarzona/ Myć częłto w thym vkropie dziecię/ barzo pomaga. *FalZioł* V 38v, I 141d, 151b, V 65v.

W charakterystycznych połączeniach: myć członki, głowę (16), *lice* (2), *nogi* (2), *parch(y)* (3), *twarz; białkiem z wodą myć, ługiem* (5), *wodą* (3).

2. Oblewać, podmywać [co] (1) : Przez którą [łqkę] ćichy łtrumień idąc białłe myie Brzegi *WitosłLut* A3v.

3. Uciekać (1) : WOłofzyn to chłop łprołny/ áćż fie iednák bije/ Ale kiedy nam przykro/ też do lálá myie. *RejZwierc* 242v.

Synonimy: 1. chędożyć, kqpać; 3. bieżeć, dunqć, uciekać.

Formacje współrdzenne: myć się, namyc się, obmyć, obmyć się, odmyć, odmyć się, omyć, omyć się, podmyć, pomyć, przemyć, umyć, umyć się, wymyć, wymyć się, zmyć, zmyć się; mywać, obmywać, obmywać się, odmywać, omywać, omywać się, podmywać, pomywać, poumywać, przemywać, umywać, umywać się, wymywać, zmywać; myjać, myjać się, zmyjać.

Cf MYCIE, MYTY